

Digitala brott i digital (Flickr) miljö

(Brott mot upphovsrättslagen gäller för bilder/foton)

Essä i Digitala Distributionsformer. Högskolan Väst. 22 maj 2011

Christilinda Göstasson

INNEHÅLL

SAMMANFATTNING	2
INLEDNING	3
BESKRIVNING AV TJÄNSTEN.....	3
DISKUSSION	6
SLUTSATS.....	8
REFERENSER.....	8

SAMMANFATTNING

Flickr är en internationell bilddelningstjänst, där du kan ladda upp dina digitala bilder och videofilmer samt lägga en beskrivning, tagga och fixa ett fotoalbum (set).

Syfte med essän är att ta reda på digitala brott i digital (Flickr) miljö från bildägarnas perspektiv, samt hur copyright fungerar.

Att publicera sina bilder på Flickr som tillgängliga för publik, ökar risken för olika slag av digitala brott mot upphovsrättslagen. Exempelvis för att kunna fotografera något av kännetecken eller logon måste man få något godkännande av logons ägare, för vissa logon är copyrights skyddad.

INLEDNING

Essän kommer att behandla ett copyright fenomen på Flickr. Syftet med essän är att ta reda på digitala brott i digital (Flickr) miljö från bildägarnas perspektiv, samt hur folk särskilt vissa ungdomar tänker om innebörden av copyright.

BESKRIVNING AV TJÄNSTEN

Flickr skapades 2004 av ett företag som heter Ludicorp i Vancouver. Efter att bara existerat i ett år och en månad såldes Flickr till Amerikanska Yahoo för ca 30 miljoner dollar. Flickr är en bilddelningstjänst för Yahoos befintliga funktioner för att söka, shopping och reseplanering. Hobbyfotografer och privatpersoner kan dela sina konstnärliga projektbilder och semesterbilder etc. (Paul Bausch, Jim Bumgardner, 2006).

För att kunna använda tjänsten måste man ha ett Yahoo-konto. Flickr erbjuder användarna två olika versioner, en gratisversion och ett Pro-konto. Skillnaderna mellan de två versionerna är att gratisversion tillåter enbart 2 uppladdningar av videofilmer, samt en gräns av 300 MB för bilder per kalendermånad. Dessutom gratisversionen sätter en gräns där Flickr visar enbart de 200 senaste bilderna. Vill man nu utöka sin lagringskapacitet där man kan ladda upp mera bilder och videofilmer, erbjuder Flickr ett Pro account som kostar \$24.94, detta motsvarar ungefär 157 SEK. (Flickr.com)

Att dela bilder och videor genom en internetbaserad bilddelningstjänst har blivit populärt bland oss. Istället för att vänta tills vi ska hem till någon för att dela och visa upp våra bilder finns nu ett antal gratis bilddelningssajter som bland annat är Flickr. Flickr möjliggör för användarna att skapa en kontaktlista och grupp genom att addera vilken Flickr's medlem som helst. Du kan lätt bläddra och titta på deras foton/Photostream och vice versa (Paul Bausch, Jim Bumgardner, 2006).

På Flickr kan du tagga alla bilder, t.ex. en bild på en blomma kan man tagga som "flowers", eller man kan även specificera taggen till "Jasmine". Meningen med bildtaggningen är att andra som intresserar sig av bilder med blommor eller jasmin kan söka efter dessa tags och ta fram alla bilder som matchar taggen. Flickr möjliggör för medlemmarna att skapa en särskild grupp för att dela bilder av specifika ämnen

Dessutom kan du skapa en kontaktlista med familj och vänner, där du kan hålla koll på uppkommande nya bilder hos någon du känner och eventuellt dela dina bilder med hela världen. När du laddar upp bilder eller video kan du sätta upp sekretess och behörigheter. Du kan bestämma över hur dina bilder ska publiceras och vem eller vilka som kan komma åt dina bilder. Du kan även bevilja rätten att använda ditt verk under vissa omständigheter. Detta gör man genom att Ställa ut en licens för dina bilder mer info om det hittar du här <http://creativecommons.org/licenses/>. (Flickr, 2011).

Jill Gerhardt-Powals, Ph.D. och Matthew H. Powals, Esq. skrev en artikel "THE DIGITAL MILLENNIUM COPYRIGHT ACT: AN INTERNATIONAL ASSAULT ON FAIR USE?"

Artikeln beskriver hur USA till slut lyckades att genomföra WIPO (World Intellectual Property Organization) fördraget om upphovsrätt och WIPO Framföranden och fonogram.

4:e november 1998 undertecknade president Clinton en lag om Digital Millennium Copyright Act. Lagen innehåller nya regler för nedladdning, delning, eller helt enkelt tittar på upphovsrättsskyddat material på nätet. Ett brott mot lagen som t.ex. att bryta igenom, den krypteringsteknik som skyddar immateriella rättigheter på Internet erhåller böter upp till \$2500

Permission to make digital or hard copies of all or part of this work for personal or classroom use is granted without fee provided that copies are not made or distributed for profit or commercial advantage and that copies bear this notice and the full citation on the first page. To copy otherwise, to republish, to post on servers or to redistribute to lists, requires prior specific permission and/or a fee.
ITICSE '99 6/99 Cracow, Poland
© 1999 ACM 1-58113-087-2/99/0005...\$5.00

Yahoo som besitter tjänsten Flickr respekterar bildägarnas egendom. Vid upprepande intrång mot upphovsmannens egendom kommer Yahoo att vidta åtgärder. Under lämpliga förhållanden och efter eget gottfinnande, kan Yahoo inaktivera och / eller säga upp konton tillhörande användare som gjort intrång i andras upphovsrätt. Det första steg man kan göra är att kontakta den personen som har tagit din bild via FlickrMail, och artigt be denna att ta bort

den. Om första steget inte fungerar kan man kontakta Yahoos copyright team och de kommer att hjälpa dig att lösa problemet.

Håkan Hallbäck (2009) i sin rapport om brott mot upphovslagen påpekar, att den största brottskategorin på Internet idag är brott mot upphovsrättslagen.

Upphovsrättslagen i Sverige

Lag (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

1 kap. 1 § Upphovsrättslagen

Den som skapat ett litterärt eller konstnärligt verk har upphovsrätt till verket oavsett om det är

- 1. skönlitterär eller beskrivande framställning i skrift eller Tal*
- 2. datorprogram,*
- 3. musikaliskt eller sceniskt verk,*
- 4. filmverk,*
- 5. fotografiskt verk eller något annat alster av bildkonst,*
- 6. alster av byggnadskonst eller brukskonst, eller*
- 7. verk som har kommit till uttryck på något annat sätt.*

Till litterära verk hänförs kartor, samt även andra i teckning eller grafik eller i plastisk form utförda verk av beskrivande art. Vad som i denna lag sägs om datorprogram skall i tillämpliga delar gälla även förberedande designmaterial för datorprogram.

DISKUSSION

Internet är en stor kopieringsmaskin samt att ständigt ny teknik underlättar för folk att kopiera andras verk och göra upphovsrättsintrång. Det finns många orsaker till att varför folk bryter mot upphovsrättslagen. Själv tycker jag att det handlar mest om en moralisk fråga. Gratis är gott! Man har ofta en inställning att det är OK så länge det inte händer / drabbar mig personligen. Många har säkert hört talas om Copyright. Vi alla förstår att det inte är acceptabelt att ta eller kopiera andras egendom utan att tillfråga upphovsmannen. Många ignorerar upphovsrättslagen och tycker att det är en bagatell att man inte ska behöva överhuvudtaget ta upp det så seriöst. Sådana inställningar finner jag hos vissa ungdomar. För att ge ett konkret underlag för min diskussion har jag även intervjuat tio ungdomar i åldern 10 – 15 år. Jag har valt ålders nivån 10-15 år för att testa deras kunskap om vad copyright betyder och vad det handlar om. Jag är mycket medveten om att jag inte kan dra riktiga slutsatser från så pass få intervju deltagare, men med svaret hoppas jag att få en liten bild av andras tänkande om hur upphovsrättslagen fungerar i praktiken.

De frågorna jag ställt :

- Vet du vad copyright är?
- Har du någon gång tagit en bild /bilder från internet utan att fråga om lov?
- Tycker du att det är OK?

Genom svaret fick jag veta att alla är mycket medvetna om vad copyright betyder. Alla deltagarna har inte tänkt så långt som att man behöver fråga bildägaren om lov innan man hämtar en bild från nätet.

Ett utav svaren ” När du lägger upp dina bilder på nätet, betyder det att du ger människor en global licens att ladda ner bilderna, vill du att ingen ska ta dina bilder så får du strunta i att publicera dem öppet för allmänheten”

Vid opinionsyttringar har många sagt att man får skylla sig själv när någon sådan händelse inträffar. Så hur ska vi som upphovsmän kunna skydda oss ordentligt för att sådana händelser inte ska inträffa? Ska man skylla sig själv om någon tar dina bilder? Ska man sluta publicera sina bilder på internet? Jag som upphovsman tycker jag har rätt att exploatera mitt eget verk, och göra det tillgängligt för allmänheten. Men som sagt risken att bilder blir stulna är stor.

Flickr möjliggör för användarna att välja inställningar för bilderna. Vill man minska risken att andra tar dina bilder så ska man ha sina bilder på "privat" läge, där det enbart är du som kan se bilderna. Yahoo Copyright och Intellectual Property Policy tar upphovsmannen immateriella egendom med full respekt. Detta tycker jag är bra för tjänsteleverantören för att kunna erbjuda sina kunder en trygg och säker eTjänst.

Jag har blivit utsatt för fotostöld på Flickr av en person som jag upptäckte för inte så länge sedan. Personen har på något sätt laddat ner min bild från internet och sen laddat upp den på sin blogg utan att tillfråga mig och utan att skriva någonting om bildens ursprung. Det är ett uppenbart intrång i min upphovsrätt. Jag har kontaktat personen och skrev att det var min bild hon har på sin blogg, och jag vill att bilden tas bort eftersom jag inte gett mitt tillstånd till henne att använda bilden. Jag fick aldrig svar på mitt brev och jag ställer mig extremt ogillande till denna typ av beteende.

Jag är mycket säker att många har vid något tillfälle laddat ner en bild /bilder, film etc från nätet utan att fråga om lov. Klart att inners inne i vårt samvete visste vi att det är en olaglig händelse. Tror att vi lever i en dubbel moral värld, så länge det inte händer mig så är det OK.

Enlig Svensk lag kan man som upphovsman ha rätt till att begära ersättning genom att skicka en faktura för bildstöld till den skyldige, men det visade sig att bloggaren befann sig i ett land utanför Sverige, då började jag inse att detta kommer att blir svårt att gå vidare med. Det jag gjorde var att kontakta eTjänstleverantören och låta dem åtgärda problemet.

Att USA undertecknade en lag om Digital Millennium Copyright Act är viktigt, eftersom där stämmer man folk för allt. Dessutom att registrera sin upphovsrätt hos US Copyright Office är lämpligt så att man kan hävda sin upphovsrätt i domstol. I Sverige behöver man inte någon annan formalitet eller att registrera sig för att ett verk skall ha upphovsrättsligt skydd.

Copyrightsymbolen © i Sverige fungerar enbart som en påminelse om att upphovsrättsskydd finns för verket i fråga.

SLUTSATS

Min slutsats är att du som upphovsman, innan du ska fotografera och lägga upp dina bilder på nätet behöver egentligen en stor kunskap om upphovsrättslagen. Det är inte bara att fota och lägga upp bilderna på din blogg eller annan bilddelningstjänst. Man ska nämligen känna till reglerna så man inte gör intrång i andras egendom. Innan man börjar fotografera bör man dessutom tänka om modellen, logon eller andra objektet är OK att bli fotograferade. Så fråga om lov och var varsam och överväg alltid om en bildpubliceringen kan inkräkta på andras integritet. Vill man ladda ner en bild, film, musik etc glömt inte att fråga om lov, åtminstone länka tillbaka bilden dit du hämtat den.

REFERENSER

Flickr (senast uppdaterat 2011). *About Flickr*, [Elektronisk] *Flickr officiella hemsida*. Tillgänglig:

<<http://www.flickr.com/about/>> [2011-05-25]

Jill Gerhardt-Powals, Ph.D. och Matthew H. Powals, Esq. (1998). *The Digital millennium Copyright Act: An International assault on Fair Use?* [Elektroniskt - pdf] tillgänglig:

<<http://metodiefor.files.wordpress.com/2011/05/p191-gerhardt-powals.pdf>>

[2011-05-25]

Justitiedepartementet, Regeringskansliet, *Upphovsrätt, Information om rättsreglerna*. [Elektronisk – pdf] Tillgänglig:

<<http://www.sweden.gov.se/content/1/c4/26/85/146cffc2.pdf>> [2011-05-25]

Paul Bausch, Jim Bumgardner (2006). *Flickr hacks, 1st ed.* [Elektronisk] *Google e-böcker*.

Tillgänglig:

<http://books.google.com/books?id=5Ha0dW5RoAwC&printsec=frontcover&dq=flickr&hl=sv&ei=G8yhTceQPMXMtAbtzsDnAQ&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=3&ved=0CEUQ6AEwAg#v=onepage&q&f=false> [2011-05-25]